

Regeringskansliet
Infrastrukturdepartementet
103 33 STOCKHOLM

Kopia:
Diariet
Samtliga berörda
GD kansli

Trafikverkets remissyttrande gällande remiss av ändringar i järnvägsförordningens bestämmelser om upphörande av underhåll, nedläggning, upplåtelse och överlåtelse av järnväg

Sammanfattning

Trafikverket ser positivt på föreslagna ändringar i järnvägsförordningens bestämmelser, vilka vi ser ger tydliga regler för verkets förvaltning.

Vi vill dock, som det tidigare påtalats, framhålla att vi anser att Trafikverket ska ges mandat att lägga ned en del av järnvägsnätet med stöd av undantagsregeln med hänvisning till att motsvarande funktion upprätthålls i ett kommunalt eller privat järnvägsnät.

När järnväg läggs ner för att ersättas på annan plats

Trafikverket anser att undantagsregeln för sin tillämpning ska utvidgas, så att verket ges möjlighet att hänvisa till att motsvarande funktioner upprätthålls i ett kommunalt eller privat järnvägsnät.

Trafikverket konstaterar att föreslagna ändringar innebär att det kommer att vara en förutsättning för att den nya bestämmelsen ska vara tillämplig, att aktuella funktioner upprätthålls på en annan plats i det statliga järnvägsnätet. Det kommer således inte att vara möjligt för Trafikverket att lägga ned järnväg med hänvisning till att funktionen upprätthålls på annan plats, om inte funktionen upprätthålls i statens järnvägsnät.

Med anledning av detta vill vi framhålla att den föreslagna bestämmelsen kommer att medföra att verket, för ett flertal ärenden, har behov av att hos regeringen begära särskilda undantag från järnvägsförordningens bestämmelser. Trafikverket har nämligen fastställt en princip som innebär att Trafikverket ansvarar för huvudsystemet medan marknaden/andra aktörer ska ta ansvar för sidosystemen. Sidosystemen innefattar den del av järnvägssystemet som omfattar anläggningar och funktioner för lastning och lossning, fordonsunderhåll och- service, resenärsservice utanför plattformarna samt långtidsuppställning av järnvägsfordon. En anläggning för tjänst kan dock ingå i Trafikverkets järnvägsnät, om den behövs för att säkerställa önskvärd kapacitet på järnvägsnätet.

Ett genomförande av ansvarsfördelningen ovan skulle kunna ske utan särskilda undantagsbeslut från regeringen för det fall att Trafikverket genom en ändring i bestämmelsen ges rätt att besluta om nedläggning med hänvisning till järnväg som drivs

av kommunala eller privata aktörer. Trafikverket konstaterar att verket å ena sidan ges tillåtelse att upplåta järnvägsnät med nyttjanderätt när verket finner att den delen av järnvägsnätet lämpligast bör förvaltas av en annan aktör, men å andra sidan inte ges rätt lägga ned en del av järnvägsnätet med hänvisning till att funktionen upprätthålls av annan aktör än staten. Trafikverket vill i sammanhanget framhålla att avtal om upplåtelse sannolikt behöver tecknas på mycket lång sikt (t ex trettio år) för att vara intressanta för en part som överväger att ta över driften av en järnvägsanläggning. Järnväg som upplåts försvinner således inte från den statliga förvaltningen för all framtid, men det är i vart fall fråga om långa tidshorisonter.

Trafikverket har en redaktionell synpunkt vad avser lydelsen av den föreslagna 6 kap. 6 a §. Trafikverket anser att bestämmelsen skulle bli tydligare för det fall att ordet ”statliga” läggs till i första meningen, så att meningen lyder enligt följande ”Trafikverket får besluta att del av järnvägsnät som ägs och förvaltas av staten ska läggas ner och ersättas på annan plats i det *statliga* järnvägsnätet”.

Föredragande, samråd och sakgranskning

Beslut i detta ärende har fattats av tillförordnad generaldirektör Stefan Engdahl. Föredragande har varit nationell strategisk planerare Susanne Wennberg. I den slutliga handläggningen har verksjurist Jan Allevåg, enhetschef Anna Fällbom samt avdelningschef Lennart Kalandert deltagit. Samråd har skett med berörda verksamhetsområden inom Trafikverket.

Stefan Engdahl
Tillförordnad generaldirektör